

Гуманитарнай чинчийи уонна аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар
проблемаларын үөрэтии института
Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство института
"Ньурба улууһа" муниципальной оройуон
“Дьаархан нэһилиэгэ” муниципальной тэриллии

Саха биллиилээх фольклорина, олонхону чинчийээччи,
филологическай билим дуоктара, ССРС НА Сибиирдээҕи салаатын бочуоттаах бэтэрээнэ
Николай Васильевич Емельянов төрөөбүтэ 100 сааһыгар аналлаах
Өрөспүүбүлүкэтээҕи научно-практическай кэмпириэнсийэ

Б Ы Р А Г Ы Р А А М А Т А

**«Ньурба улууһун олонхото уонна олонхоһуттара:
уруккута, билингитэ уонна кэлэр кэскилэ»**

Муус устар 23-24 күннэрэ

Муус устар 23 күнэ 2021 с.

10.00–10.30 – Кэмспириэнсийэ аһыллыгыта

10.30-11.30 – Сүрүн мунньах

11.30-16.30 – Сизэксийэлэринэн үлэ

16.30-17.00 – Санаа атастаһыгыта, түмүк докумуону ылыныы

13.00-14.00 – Эбиэт

Муус устар 24 күнэ 2021 с.

10-00- 11.30 – Төгүүрүк остуол “Ньурба улууһугар олонхону толоруу билигини туруга”

Үлэ болдьоҕо

Сүрүн дакылааттар – 10 мүн.

Сизэксийэлэрдакылааттара – 5-7 мүн.

Санаа атастаһыгыта – 3 мүн.

Кэмспириэнсийэ ыытыллар сирэ

<https://zoom.us/j/96183484190?pwd=R2liSnZvMnlQVGpJRUXDb1RycGM0dz09>

Конференция идентификатора: 961 8348 4190

Кирири кода: 813048

Муус устар 23 күнэ 2021 с.

КЭМПИРИЭНСИЙЭ АҢЫЛЛЫГА

ЭБЭРДЭЛЭР

Буолар кэмэ: 10.00 – 10.30

- Яковлев Артур Янович, “Ньурба оройуона” муниципальной оройуон баһылыгын бастакы солбуйааччыта;
- Евсеев Сергей Иванович, Ньурба улууһун депутаттарын сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ;
- Александров Павел Михайлович, Ньурба улууһун “Дьаархан нэһилиэгэ” муниципальной тэриллии дьаһалтатын баһылыга;
- Захарова Матрена Прокопьевна Ньурба улууһун “Олонхо ассоциацията” общественной тэрилтэ салайааччыта;
- Степанова Лена Руслановна, Ньурба улууһун Култуура департаменын начальнигын солбуйааччыта;
- Шишигина Февронья Васильевна, “Олонхо ассоциацията” общественной тэрилтэ президенэ;
- Игнатьева Саргылана Семеновна, Арктикатаагы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун ректора;
- Покатилова Надежда Володаровна, Гуманитарнай чинчийи уонна аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт фольклорга уонна литератураҕа салаатын сэбиэдиссэйэ

СҮРҮН МУНҢАХ

Салайааччы: *Степанова Лена Руслановна, искусствоведение билимин кандидата, Ньурба улууһун Култуураҕа департаменын начальнигыын солбуйааччыта*

Сэкэрэтээр: *Мухомлева Светлана Дмитриевна, Гуманитарнай чинчийи уонна аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт старшай научнай үлэһитэ*

Буолар кэмэ: 10.30 – 11.30

1. Илларионов Василий Васильевич, филология билимин доктора, профессор (ХИФУ) – *Н.В. Емельянов саха фольклористикатын сайдыытыгар киллэрбит кылаата*
2. Ларионова Анна Семеновна, искусствоведение доктора, Гуманитарнай чинчийи уонна аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт кылаабынай научнай үлэһитэ – *Жанрово-стилевой состав Нюрбинской песенной традиции по материалам аудиовизуального архива отдела фольклора и литературы ИГИиПМНС СО РАН*
3. Захарова Матрена Прокопьевна, Түһүлгэ” норуот айымньытын Дьэтин (Октябрьскай нэһилиэк, Ньурба оройуона), “Олонхо Ассоциацията” общественной түмсүү Ньурбатаагы салаатын салайааччыта – *“Олонхо Ассоциацията” общественной түмсүү Ньурбатаагы салаатынүлэтэ-хамнаһа, кэлэр кэскилэ, былаана*
4. Ноговицын Василий Алексеевич, Д.С.Жирков аатынан спорт уонна норуот айымньытын киинин методиха – *Дьаархан нэһилиэгэр куукула тыйаатырын төрүттэниитэ*

БАСТАКЫ СИЭКСИЙЭ

Н.В.ЕМЕЛЬЯНОВ ОЛОҔО, АЙАР ҮЛЭТЭ УОННА БИЛИННИ КЭМНЭ ФОЛЬКЛОРУ
ХОМУЙУУ, ҮӨРЭТИИ, ТИЛИННЭРИИ БОППУРУОСТАРА

Салайааччы: *Степанова Лена Руслановна, искусствоведение билимин кандидата, Ньурба удууһун Култуураба департаменын начальнигынын солбуйааччыта*

Сэкэрэтээр: *Данилова Анна Николаевна, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт научнай үлэһитэ*

Буолар кэмэ: 11.30-15.00

Эбиэккэ тохтобул: 13.00-14.00

1. Готовцева Лина Митрофановна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт старшай научнай үлэһитэ – *Н.В. Емельянов “Саха өһүн хоһооннорун хомуура” үлэтин туһунан*
2. Оросина Надежда Анатольевна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт научнай үлэһитэ – *Н.В. Емельянов чинчийиилэригэр олонхо сюжеттарын үөрэтии*
3. Саввинов Анатолий Иванович, исторической наука кандидата, этнограф – *Н.В. Емельянов Дьэһиэй сахаларын фольклорун хомуйуута*
4. Рожина Лидия Филипповна, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт Рукописнай отделын сүрүн үлэһитэ, Степанова Лена Борисовна, исторической наука кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт Рукописнай отделын салайааччыта – *Н.В. Емельянов Саха сириннээби Научнай киин архыыбыгар харалла сытар матырыяаллара*
5. Мухоплева Светлана Дмитриевна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт старшай научнай үлэһитэ, Наумова Надежда Семеновна Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт лаборана – *Н.В. Емельянов тус архыыба: фронтан суруктар*
6. Протождьяконова Елена Николаевна, “Олонхо ассоциацията” общественной тэрилтэ вице-президентэ, Олонхо Киинин фольклорга сүрүннүүр специалиһа – *Н.В. Емельяновы кытта алтыспыт кэмнэрим*
7. Чарина Ольга Иосифовна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт старшай научнай үлэһитэ – *Н.В. Емельянов и особенности статьи о русских былинах и свадебных песнях*
8. Павлова Надежда Васильевна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт научнай үлэһитэ – *Дьэһиэй сахаларын остуоруйаларын түмүк олуктара (Н.В. Емельянов хомуйбут матырыяалларынан)*
9. Петрова Валентина Алексеевна, исторической наука кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт научнай үлэһитэ – *Песенные вставки и запевные слова в эвенском эпосе*
10. Семенова Альбина Николаевна, С.С. Сюльскай аатынан Сулэ орто оскуолата, 11 кылаас – *Олонхоһон задачалар*
11. Анисимов Ньургун Евгениевич, М.С. Егоров аатынан Ньурба 2-с нүөмэрдээх орто оскуолатын 6 "в" кылааһын үөрэнээччитэ – *Олонхоһо тэһнээһини туттуу уратыллара*

ИККИС СИЭКСИЙЭ

ТҮӨЛБЭ ОЛОНХОТО УОННА ОЛОНХОҺУТТАРА: ХОМУЙУУ, ЧИНЧИЙИИ УОННА ЭДЭР ЫЧЧАККА ТАРБАТЫ

Салайааччы: *Степанова Лена Руслановна, искусствоведение билимин кандидата, Ньурба улууһун Култуураба департаменын начальнигынын солбуйааччыта*

Сэкэрэтээр: *Наумова Надежда Семеновна, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт үлэһитэ*

Буолар кэмэ: 15.00-16.30

1. Николаева Розалия Николаевна, “Талба талааннаахтар түһүлгэлэрэ” народной фольклорнай коллектив салайааччыта (Н.И.Харитонов-Николай Чуор аатынан “Кыталык” культура дыбарыаһа) – *Ньурба олонхото уонна олонхоһуттара*
2. Данилова Анна Николаевна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт научнай үлэһитэ – *Г.В. Дьяков "Кыыс Дьуурайа" олонхотугар геройдар ааттарын олуктара*
3. Никифорова Айталина Артуровна, Ньурба оройуона, Күндээдэ орто оскуолата, 7 кыл. үөрэнээччитэ – *Ньурба олонхотун ааттарын уратыта*
4. Кузьмина Айталина Ахметовна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийи уонна абыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын үөрэтэр институт старшай научнай үлэһитэ – *Харлампыева Каролина Петровна “Эрдэбэс кутуругун эрийэ туппут курдук эриллэбэс унуохтаах Эрбэһин бухатыыр” олонхоһо олобурбут айымньыта: Бүлүү улууһун олонхотун тилиннэриигэ холобур.*
5. Кузьмина Ангелина Афанасьевна, филология билимин кандидата, П.А. Ойуунускай аатынан литературнай музей старшай научнай үлэһитэ – *Фольклору хомуйуу билинги туруга (Үгүлээт нэһилиэгин холобуругар)*
6. Ильинова Тамара Леонидовна, А.Г. Габышев аатынан оҕо сайдар киинин старшай иитээччитэ (Ньурба улууһа, Антоновка)– *Олонхо сэхэнин оҕоһо тизэрди*
7. Яковлева Луиза Ивановна, Ньурбатаабы оҕо искусствотын оскуолатын Маалыкайдаабы филиалын фольклор кылааһын учуутала – *Олонхону толорууга өс хоһооно, таабырын, чабырбах суолтата*
8. Федорова Тамара Федоровна, Н.Н. Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын төрүт култуураба учуутала – *Уол оҕону олонхоһо уһуйуу уустуктара*
9. Петрова Анна Васильевна, Күндээдэ орто оскуолатын учуутала – *Олонхону толоруу ньымаларын чинчийи уонна сайыннарыы туһунан санаалар*

Стеновай дакылааттар

1. Васильева Ирина Ивановна (салайааччы, саха тылын, литературатын учуутала), Архипова Мария Ивановна (биология учуутала), Васильев Мариван Алексеевич (саха тылын, литературатын учуутала), Семянова Марианна Ивановна (нуучча тылын учуутала), Слепцова Мария Васильевна (психолог), Тимофеева Оксана Алексеевна (алын кылаас учуутала), МБҮӨТ Н.И.Прокопьев аатынан Хатыы орто оскуолата, Ньурба оройуона – *“Олонхо киэлитэ” айар холбоһук үөрэх салаатыгар бырайыактара*
2. Иванова Екатерина Васильевна, оҕо саадын старшай иитээччитэ (Хатыы, Ньурба улууһа) – *Түөлбэ олонхотун кыра саастаах оҕоһо билиһиннэри*

3. Васильева Любамира, Ньурба улуунун Хатыы орто оскулатын 9 кылааһын үөрэнээччитэ – *“Кулдус Бэбө” олонхоҕо өң көстүүтэ*
4. Тимофеева Сайаана, Ньурба улуунун Хатыы орто оскулатын 9 кылааһын үөрэнээччитэ – *Образ Бабы-Яги в олонхо И.М. Харитонова-Саахардаах Дьуона*

16.30.-17.00 Түмүк докумуону ылыныы

Муус устар 24 күнэ 2021 с.

ТӨГҮРҮК ОСТУОЛ

НЬУРБА УЛУУҔУГАР ОЛОНХОНУ ТОЛОРУУ БИЛИННИ ТУРУГА

Салайааччы: *Степанова Лена Руслановна, искусствоведение билимин кандидата, Ньурба улууһун Култуураҕа департаменын начальнигынын солбуйааччыта*

Сэкэрэтээр: *Стрекаловская Зоя Андреевна, Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун норуот уус-уран култууратын кафедратын сэбиэдиссэйин эбээһинэһин солбуйааччы*

Буолар кэмэ: 10.00-11.30

Санаа атастаһытыгар кытталлар:

1. Кузьмина Айталига Ахметовна, филология билимин кандидата, Гуманитарнай чинчийии уонна аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар проблемаларын институтун старшай научнай үлэһитэ
2. Дьяконова Варвара Егоровна, искусствоведение кандидата, Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун искусствоведение кафедратын дассыана, СӨ културатын туйгуна
3. Стрекаловская Зоя Андреевна, Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун норуот уус-уран култууратын кафедратын сэбиэдиссэйин эбээһинэһин солбуйааччы, дассыан, СӨ културатын туйгуна
4. Егорова Лена Митрофановна, Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун норуот уус-уран култууратын кафедратын уһуйааччыта, дассыан, СӨ үөрэбириитин туйгуна
5. Маркова Мария Маркеловна, Арктикатааҕы судаарыстыбаннай култуура уонна искусство институтун театральнай искусство кафедратын дассыана, РФ театральнай Союзтарын чилиэнэ, СӨ културатын туйгуна

Аһаҕас микрофон, санаа атастаһытыга